
Dato:	Sagsnummer:	Sagsbehandler:	Afdeling:
19-06-2023	23/7546	Tommy Sauer Pedersen	Budget og Styring

Tildeling af §16 særtilskud i budget 2023

Der tildeles efter ansøgning hvert år et særtilskud til særligt udsatte kommuner. Til budget 2023 søgte 50 kommuner, hvilket fik Indenrigsministeret til at udtale, at der ikke er 50 særligt udsatte kommuner i Danmark. Der blev i 2023 givet tilskud til 18 kommuner, herunder hvad der ligner et standardbeløb på 8 mio. kr. til hver af Læsø, Ærø og Samsø kommuner. Syddjurs Kommune søgte om 25 mio. kr., men blev ikke tildelt et tilskud.

KL har i år på møderne om aktuel kommunaløkonomi opfordret til, at der ikke søges af særtilskudspuljen af kommuner, hvor det på forhånd må anses for usandsynligt, at der bevilges tilskud. Der er derfor set på, om det på forhånd er muligt at vurdere, hvilke kommuner der kan anses for særligt udsatte.

Kriterierne i vejledningen til ansøgning består af fire elementer.

1. Kommunen har et udviklingspartnerskab med ministeriet. Udviklingspartnerskaber kan tildeles de kommuner, som er og har været mest vanskeligt stillet efter kriterierne i særtilskudspuljen, herunder med særlige strukturelle og sociale udfordringer. Med et udviklingspartnerskab kan særtilskuddet fastlægges for op til fire år mhp., at kommunen iværksætter tiltag til at forbedre deres situation.
2. Kommunen har demografiske og socioøkonomiske udfordringer. Det skønnes, at ministeriet vil vurdere dette ud fra kommunen udgiftsbehov og socioøkonomiske indeks i det kommunale udligningssystem.
3. Kommunen har aktuelle økonomiske udfordringer. En mulig indikator heraf kan være den gennemsnitlige likviditet i kommunen eller et kraftigt fald i likviditeten.
4. Kommunen har vedvarende økonomiske udfordringer. Det er lidt vanskeligere at vurdere, hvad der vil blive set på her, men en mulighed er regnskabernes overskud på den ordinære drift over tid. Det fælleskommunale ledelsesinformationssystem, FLIS, har en beregning af forholdet mellem budgetterede netto-driftsudgifter på hovedkonto 0 samt 2-6 uden udgifter til ældreboliger og tjenestemandspension, samt budgetterede nettoindtægter på hovedkonto 7, uden udgifter til ældreboliger og tjenestemandspension.

I tabel 1 er der vist nøgletal for landets kommuner i forhold til ansøgningerne om særtilskud i 2023. I tabellen er der - for hver af de valgte parametre - markeret de 20 procent af kommunerne, der ligger dårligst i forhold til den valgte måleenhed.

Tabellen viser et broget billede af den tildeling, der er foretaget. Der er ikke noget, der tyder på, at et lavt overskud på den ordinære drift til dækning af blandt andet anlæg og afdrag har nævneværdig betydning for tildelingen og et fald i likviditeten ser heller ud til at påvirke tildelingen på en bestemt måde. Til gengæld er der en vis sammenhæng til den gennemsnitlige likviditet og parametrene i tilskuds- og udligningssystemet.

Der er kommuner, der ikke er blandt de 30 procent dårligst stillede på nogle af parametrene, og som alligevel er tildelt særtilskud. Der er Hjørring, Brønderslev, Halsnæs, Lemvig og Ærø kommuner. Syddjurs Kommune er heller ikke blandt de 20 dårligst stillede på nogle af parametrene, men har et noget mindre udgiftsbehov, som er den parameter der måske ser ud til at vægte mest blandt de valgte.

Table 1. Selected parameters in 2023 in relation to being a particularly exposed municipality.

Kommune	Søgt i 2023 mio. kr.	Bevilget i 2023 mio. kr.	Likviditet kr. per indbygger	Udgiftsbehov kr. per indbygger	Socioøkonomisk indeks	Likviditetsudvi- kling kr. per indbygger ultimo 2021 til ultimo 2022	Driftsbalance, gns. 2018- 2022 kr. per indbygger
Lolland *)	200	195	3.818	90.032	1,62	1.911	-3.132
Bornholm	175	82	6.371	73.663	1,06	-2.822	-1.297
Langeland *)	92	60	1.249	79.990	1,27	3.245	248
Morsø *)	139	40	4.605	76.712	1,1	-2.405	-1.909
Hjørring	30	30	4.643	73.428	1,01	-1.022	-2.135
Guldborgsund	60	25	11.751	79.621	1,32	-5.479	-3.220
Brønderslev	55	20	8.413	71.478	0,97	858	-2.232
Halsnæs	45	20	6.159	71.781	1,04	-2.720	-3.309
Vesthimmerlands	44	20	5.790	75.914	1,09	3.136	-3.685
Jammerbugt	40	20	3.942	71.324	0,96	-2.729	-1.687
Tønder	30	20	8.332	77.485	1,16	-86	-2.977
Norddjurs	20	20	11.008	76.632	1,13	-1.736	-3.791
Odsherred	25	15	4.072	76.815	1,25	4.542	-2.351
Lemvig	69	14	6.637	73.030	0,91	22	-3.084
Albertslund	40	14	4.559	84.748	1,54	-1.990	-3.405
Læsø *)	20	8	22.410	78.968	1,16	3.645	-7.192
Samsø	13	8	12.723	75.050	1,04	-6.086	-5.585
Ærø	10	8	23.003	75.733	0,97	-1.719	-4.325
Sønderborg	125		8.262	75.346	1,11	528	-2.882
Vordingborg	60		2.140	76.574	1,2	2.061	-1.722
Vejen	60		5.471	71.824	0,99	-1.483	-1.814
Helsingør	52		3.663	72.328	1,03	-227	-3.876
Slagelse	50		2.391	76.893	1,28	-2.358	-1.293
Rødovre	50		5.098	76.890	1,23	-1.980	-3.239
Holstebro	50		6.769	68.428	0,87	-3.794	-2.419
Frederikshavn	49		5.623	75.379	1,09	-1.971	-3.486
Greve	40		10.143	69.450	0,91	-2.335	-2.206
Hedensted	40		4.445	67.061	0,8	-2.932	-1.867
Allerød	35		2.094	61.802	0,51	-1.553	-1.740
Faaborg-Midtfyn	30		6.702	71.627	0,98	-2.105	-1.948
Stevns	30		5.229	70.017	0,95	-995	-2.139
Aabenraa	25		8.456	74.337	1,09	-533	-2.082
Skive	25		12.274	74.315	1,03	2.541	-3.047
SYDDJURS	25		6.192	67.660	0,83	-2.858	-2.394
Gladsaxe	22		20.006	73.382	1,09	-1.487	-5.866
Struer	20		6.315	74.391	1,03	-3.720	-2.399
Thisted	20		6.609	73.484	1,03	1.431	-2.581
Mariagerfjord	20		7.550	72.207	0,99	-2.738	-3.519
Vallensbæk	20		13.394	67.969	0,83	-3.293	-5.605
Favrskov	20		9.181	64.851	0,68	-3.707	-2.904
Assens	15		12.715	73.065	1,02	-1.422	-2.969
Faxe	15		3.411	70.961	1,01	-2.993	-2.168
Viborg	15		8.744	70.079	0,94	-3.033	-3.162
Hvidovre	12		9.493	75.765	1,19	-4.356	-2.426
Holbæk	12		6.810	72.612	1,07	769	-4.031
Nordfyns	10		5.260	71.801	1,02	-700	-2.273
Svendborg	10		4.295	71.797	1,02	-719	-2.761
Lejre	10		6.898	65.625	0,73	-739	-3.278
Faxe	5		5.103	65.822	0,72	-334	-226
Dragør	0		5.449	64.684	0,62	-1.975	-1.556
Brøndby			13.358	88.466	1,73	-2.548	-4.758
Ishøj			14.157	85.376	1,66	-2.099	-5.478
Ballerup			14.994	78.346	1,28	-784	-4.006
Kalundborg			4.920	78.021	1,26	-1.971	-3.715
Herlev			4.651	77.727	1,25	-4.180	-2.159
Høje-Taastrup			4.102	76.516	1,26	749	-4.524
Fredericia			9.475	75.903	1,22	-1.954	-4.494
Haderslev			10.671	75.588	1,15	-2.016	-3.483
Glostrup			8.133	75.379	1,21	-79	-2.531
Nyborg			12.656	74.598	1,12	-1.751	-3.313
Tårby			13.200	73.794	1,06	-5.277	-1.386
Randers			6.462	73.461	1,12	-1.052	-2.128
Næstved			8.652	72.855	1,1	99	-3.043
Esbjerg			9.743	72.848	1,08	-2.529	-1.817
Billund			10.192	72.522	1,03	-3.286	-4.622
Varde			8.220	72.113	0,96	1.142	-3.607
Ringsted			8.916	72.086	1,07	819	-3.216
Sorø			5.849	71.885	1,02	325	-2.246
Køge			8.061	71.443	1,03	-589	-2.735
Kerteminde			3.072	71.377	0,97	-2.195	-1.934
Odense			13.459	71.158	1,1	-199	-2.834
Ringkøbing-Skjern			6.018	70.426	0,89	-1.033	-1.924
Frederborg			5.982	70.401	0,93	-3.280	-3.864
Ikast-Brande			7.558	70.009	0,94	-1.396	-2.609
Kolding			10.119	69.953	0,96	-827	-4.011
Horsens			4.126	69.832	0,97	-164	-2.412
Vejle			9.570	69.694	0,94	-4.110	-3.636
Gribskov			5.739	69.113	0,89	-5.359	-2.404
Frederikssund			7.623	68.918	0,9	-801	-4.099
Herning			10.102	68.731	0,9	2.184	-2.341
Middelfart			7.961	67.994	0,85	-430	-3.411
Odder			3.069	67.825	0,81	-3.313	-1.556
Furesø			5.726	67.671	0,75	-3.297	-2.983
Aalborg			3.296	67.619	0,95	-2.091	-1.561
København			26.507	67.560	1,06	-4.084	-8.221
Silkeborg			7.170	66.746	0,81	-2.101	-2.768
Aarhus			8.622	66.365	0,94	-1.061	-2.145
Rebild			4.431	66.248	0,74	-2.631	-1.406
Roskilde			4.553	65.952	0,78	-591	-2.240
Hillerød			7.325	65.706	0,77	-1.845	-3.333
Hørsholm			6.908	65.644	0,64	-3.004	-3.153
Lyngby-Taarbæk			8.565	64.878	0,72	-6.878	-1.439
Rudersdal			6.620	64.722	0,61	-2.681	-2.443
Gentofte			9.633	64.172	0,64	165	-3.680
Solrød			13.991	63.495	0,64	-3.782	-1.737
Skanderborg			9.003	63.398	0,62	-1.429	-2.853
Frederiksberg			11.621	63.123	0,77	-1.642	-
Egedal			4.668	62.576	0,6	452	-2.859

*) Indgår i et udviklingspartnerskab med ministeriet. Morsø dog først til budget 2024.

Hvis udgiftsbehovet er en væsentlig faktor i udvælgelsen af kommuner, der får særtilskud, så vil det være vanskeligt for Syddjurs Kommune at komme i betragtning til særtilskud, da kommunen har det 77. højeste udgiftsbehov.

Et alternativt parameter, der ikke er medtaget, er det direkte demografiske pres på for eksempel anlægsudgifter. Det er dog svært at søge om tilskud til særligt vanskeligt stillede kommuner med baggrund i et højt anlægsbudget. Ministeriet vil kunne henvise til, at den vanskelige situation kan løses ved at bruge færre penge på anlæg.

Det skønnes derfor, at en eventuel ansøgning om særtilskud fra Syddjurs Kommune til budget 2024 skulle tage udgangspunkt i kommunens likviditet. Likviditeten skal imidlertid forværres betydeligt, da for eksempel Vordingborg, Slagelse og Allerød kommuner i 2023 fik afslag med en gennemsnitlig likviditet på cirka 2000 kr. per indbygger og placeringer blandt de 20 procent dårligste på andre parametre. Likviditeten skal derfor sandsynligvis ned under et niveau, hvad der svarer til gennemsnitligt 90 mio. kr., før at det bliver en parameter, der måske vægter noget i tildelingen af særtilskud.